

L'austrofeixisme perd la por

Llibert Ferri

“Les eleccions parlamentàries del 17 de desembre a Àustria marcaran probablement el final de nou anys de centre-esquerra i el retorn d’una dreta que no havia tocat poder des la derrota del Tercer Reich.”

A Àustria hi haurà grans subvencions per als agricultors més rics, el comerç podrà obrir molts diumenges i dies de festa i l’edat penal per a les relacions homosexuals no s’abaixarà als catorze anys com demanen els moviments de gais i lesbianes. Aquest heterogeni paquet de lleis ha estat aprovat pel Parlament de Viena gràcies a una acció coordinada dels democristians del Partit Popular amb l’extrema dreta de l’anomenat Partit Liberal. Una conjunció política que ha encès tots els llums d’alarma de la democràcia i que, al canceller socialdemòcrata, Franz Vranitzki, li fa témer el pitjor: que, de les eleccions legislatives anticipades del 17 de desembre que ve, en surti el govern més dretà que hagi tingut Àustria des del temps de Dollfuss, el canceller que va reprimir a sang i foc l’esquerra i va crear les condicions per a l’arribada del nazisme.

Àustria s’acosta al llindar del que podria ser el gran capgirament polític de la segona república austríaca, creada al 1945 pocs dies després de l’ensorrament del Tercer Reich. L’aliança entre el PP austríac i els “liberals” es fa quan no han passat ni dos mesos del trencament de la gran coalició socialdemòcrates-Partit Popular que havia governat Àustria aquests últims nou anys. Ruptura assumida per Vranitzky que no va voler cedir a les pretensions del nou líder del PP, Wolfgang Schüssel, d’aplicar un neoliberalisme econòmic que equivalia a començar a desmantellar l’estat del benestar i, per tant, a declarar la guerra als sindicats.

L’acostament, doncs, del Partit Popular a l’extrema dreta no és un compromís tàctic, ans té tota la pinta d’una operació de futur que sorgeix de grans coincidències estratègiques. Però el risc dels democristians conservadors austríacs és que el soci que tenen davant no s’accontentarà amb el paper de comparsa i provarà d’anar més enllà. Amb el punt de mira posat en tot, o gairebé en tot, l’espai electoral del Partit Popular.

De la seva vocació hegemònica, no se n’amaga Jörg Haider, el líder dels “liberals”, que en les últimes eleccions parlamentàries, de l’any passat, va obtenir el 23% dels vots i 42 escons, deu menys que no el PP. Ja aleshores Haider va profetitzar que la gran coalició de centre-esquerra no duraria ni dos anys i que caldria anar a les eleccions anticipades que ell anunciava com l’avantsala del poder. “Jörgi”, com li diuen els seus incondicionals, no es va equivocar i això li ha donat volada per a intensificar el seu ideari de xenofòbia i d’antieuropeisme.

Jörg Haider. La dreta més maca.

Haider s’ha fet famós pels insults contra els 270.000 estrangers que viuen a Àustria, per la defensa de la política laboral de Hitler (si bé en condemna els camps d’extermini) i pel rebuig de la Unió Europea. L’europeisme, segons Haider, només serveix perquè els països rics i honorats hagin de pagar el comptes dels països ganduls que introdueixen al mercat comú els seus productes fastigosos. El “líder” sent una fòbia especial pels iogurts espanyols perquè diu que són acolorits amb uns animalets anomenats “cotxinilles”. Haider proclama Àustria “part de la nació cultural alemanya” i defensa l’herència de personatges com l’ex-president Kurt Waldheim (“essent un heroi l’han tractat com un delinquant”). Per arrodonir tota aquesta demagògia “Jörgi”, amb quaranta-cinc anys acabats de fer, exalta valors com el diner i la virilitat. I ell exhibeix sempre que pot la seva condició de milionari i d’amant del *fitness*.

Per a Àustria la caiguda del mur de Berlín va significar sobretot el final d’una neutralitat imposada pels soviètics que, en l’aspecte socioeconòmic, es concretava en l’hegemonia socialdemòcrata i en la contenció de les poderoses forces que l’any 1938 van obrir les fronteres a Hitler. Les mateixes forces que ara senten que el vent bufa de cara i ja no els cal l’embolcall de la moderació democristiana. “L’austrofeixisme” ha perdut la por i la seva presència obre una etapa inquietant a l’Europa central.